

Valvomisen sunnuntai, Isänpäivä

Tainionkosken kirkko 13.11.2016

Lähtösaarna Ritva Tamminen

Matt. 25:1-13

Jeesus puhui tämän vertauksen:

"Silloin taivasten valtakunta on oleva tällainen. Oli kymmenen morsiusneitoa, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät sulhasta vastaan. 2. Viisi heistä oli tyhmää ja viisi viisasta. 3. Tyhmät ottivat lamppunsa mutta eivät varanneet mukaansa öljyä. 4. Viisaat sitä vastoin ottivat lampun lisäksi mukaansa öljyastian. 5. Kun sulhanen viipyi, heitä kaikkia alkoi väsyttää ja he nukahtivat. 6. Mutta keskellä yötä kuului huuto: 'Ylkä tulee! Menkää häntä vastaan!' 7. Silloin kaikki morsiusneidot heräsivät ja panivat lamppunsa kuntoon. 8. Tyhmät sanoivat viisaille: 'Antakaa meille vähän öljyä, meidän lamppumme sammuvat.' 9. Mutta viisaat vastasivat: 'Emme me voi, ei se riitä meille kaikille. Menkää ostamaan kauppiailta.' 10. Mutta kun he olivat ostamassa öljyä, sulhanen tuli. Ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssaan häätaloon, ja ovi suljettiin. 11. Jonkin ajan kuluttua toisetkin saapuivat sinne ja huusivat: 'Herra, Herra, avaa meille!' 12. Mutta hän vastasi: 'Totisesti, minä en tunne teitä.' 13. "Valvokaa siis, sillä te ette tiedä päivää ettekä hetkeä."

Juuri lukemaan oppinut tyttö istui 15. heinäkuuta pihanurmella herätyskello toisessa kädessään. Muu kotiväki oli työssä heinäpellolla. Toisessa kädessään tyttö piteli käsissään lappusta jossa kerrottiin maailmanlopun tulevan heinäkuun 15 päivä klo 15. Kahuissaan, sydän pamppaillen tyttö seurasi kellon viisareita ja tavasi lappusesta raamatunlauseita joissa maalailtiin uhkaavia kuvia viimeisestä tuomiosta, maailmanlopusta ja iankaikkisesta rangaistuksesta. Lappusessa oli jakeita tämänkin päivän raamatunteksteistä.

Maailmanloppua ei tullut, tuli vuosikymmeniksi mieltä kalvava pelko ja käsitys Jumalasta, joka tietää kaiken, näkee kaiken, on vaativa ja aina vihainen, ankara syyttäjä ja armoton tuomari. Tuo tyttö olin minä.

Miten se sattuikaan ettei raamatusta löytynyt muuta kuin ankaria tuomion sanoja. Pelolla ja uhkauksilla hallitsevan Kaikkivaltiaan käden alta oli pitkä ja vaikea tie armollisen Jumalan luo.

Päivän evankeliumia voi lähestyä kahdelta suunnalta, suhteessamme aikaan ja suhteessa omaan itseemme. Surkukupaisa on yrityksemme ottaa ajasta kaikki irti. Muistammeko muutaman vuoden takaisen teleoperaattorin hokeman: nyt voit olla kaikkien kanssa, kaiken aikaa, kaikkialla.

Joka todella tätä yrittää, joutuu rehellisesti myöntämään ettei oikeastaan ole kenenkään kanssa, ei koskaan eikä missään.

Ylipäätään suhteemme aikaan on ristiriitainen. Välillä aikaa on niin paljon että sitä pitää tappaa, välillä aika ei riitä mihinkään. Usein yritämme elää aikaa joka on jo mennyt, harmittelemme sitä tai tätä jolle ei enää voi mitään. Tai elämme aikaa joka ei vielä ole tullut. Emme kykene olemaan läsnä juuri tässä, meneillään olevassa hetkessä vaan kiiruhdamme ajatuksissamme koko ajan seuraavaan.

Ongelmamme on että emme tiedä oikeaa hetkeä emmekä oikeaa päivää. Miksi odottaisimme oikeaa päivää ja oikeaa hetkeä kun elämä on elettävissä vain ja ainoastaan tänä päivänä? Miksi odottaisimme Vapahtajaamme vasta viimeisinä päivinä kun hän pyrkii juuri nyt valona ja lämpönä sydämiimme ja todellisuuteemme.

Toisaalta ongelmamme saattaa olla päinvastainen: yritämme elää tämän päivän liiankin täydesti. Tänään teen tämän ja tuon valmiiksi, tapaan sen ja sen ihmisen, tänään pitää ehtiä vielä käydä sielläkin ja toimittaa tuokin tehtävä. Yritämme ratkaista yhdessä päivässä kaikki ongelmamme ja hoitaa kaikki keskeneräiset asiat. Tai pyöritämme mielissämme kaikkia mahdollisia huolia, mitä tulevaisuudessa saattaisivat kohdata meitä. Jatkuva kiire saa öljyn lampussamme palamaan loppuun.

Tähän sain tervettä perspektiiviä pari vuotta sitten kun sairastuin vakavasti ja minua kiidätettiin pillit soiden Meilahteen kesken rippikoululeirin. Ymmärsin että joka tapauksessa asiat jäävät minulta kesken. Ja ymmärsin, että jokainen päivä jonka vielä saan elää on suuri Jumalan lahja.

Miten ja mihin haluan käyttää ne päivät jotka minulle vielä annetaan?

Olen hyvin kiitollinen käänteestä joka elämässäni tapahtui parikymmentä vuotta sitten. Vaikeassa ja kuormittavassa elämäntilanteessa kysyin itseltäni vakavasti: mitä minä haluan elämältääni, mihin haluan aikani käyttää?

Sain vuorotteluvapaata sen aikaisesta työstäni ja lähdin opiskelemaan teologiaa. Aikomukseni ei lainkaan ollut suorittaa tutkintoa, tarkoitus oli vain ottaa vähän etäisyyttä sen hetkiseen tilanteeseen.

Opiskelu avasi kokonaan uuden ikkunan elämääni. Se oli paitsi tietojen kartuttamista myös tutustumista sisäiseen maailmaani. Käsitys vaativasta ja syyttävästä Jumalasta alkoi väistyä, Jumala sai armolliset kasvot. Astiani täyttyi öljystä ja maljastani tuli ylitsevuotavainen!

Erkki Lemisen sanoin: ”Ei pelko eikä pakko tee sen tien kulkijaksi vaan sisäisesti vallatuksi tuleminen”.

Uskon että käsitys omasta itsestämme värittää myös käsitystämme Jumalasta. Uskotko kun Jumala sanoo sinulle näin: ”Sinä olet hänen ilonsa, rakkaudessaan hän tekee sinut uudeksi, hän iloitsee, hän riemuitsee sinusta.” Että taivaallinen Isä rakastaa sinua juuri näin?

Emmekä pikemminkin ajattele päinvastoin? Että Jumala katselee sinua otsa kurtussa ja päätään pudistellen? Että hän katselee pahoja sanojamme, ajatuksiamme ja tekojamme syyttäen ja tuomiten. Ja kun rehellisiä haluamme olla Jumalan katseen alla, onhan hänellä toki syytäkin osoittaa meille että olemme rikkoneet häntä vastaan ja toimineet vastoin hänen tahtoaan.

Ja mikä surullista, joissakin kristillisissä piireissä oikein ruokitaan tällaista ajatusta: ihmisessä ei ole mitään hyvää, vain pelkkiä pahoja aikeita ja ajatuksia, vain synkkää syntikurjuutta joka ei muuksi muutu eikä tule muuttumaan. Väitän että tällainen opetus ei kuulu kristilliseen uskoon. Tällaisella puheella latistetaan ihminen käpertymään oman surkeutensa ympärille, latistetaan kaikki mahdollisuudet kasvuun ja niin lukemattomat elämän lahjat valuvat hukkaan.

Kun Jeesus kehottaa meitä valvomaan ensimmäiseksi ajattelemme hengellistä elämää. Ajattelen kuitenkin niin että hengellisyys ei ole joku erillinen saareke ihmisestä. Että jossakin tilanteessa olen hengellinen, toisessa en. Kyllä hengellisyys läpäisee koko ihmisen psyykkisen olemuksen ja vaikuttaa kaikkeen mitä teemme.

Ihminen on kokonaisuus, kehotus valvoa koskee yhtä paljon suhdettani Jumalaan kuin suhdettani tähän lahjaksi annettuun elämään, se pitää sisällään myös kehotuksen tutustua itsensä. Ymmärtäväiset morsiusneidot tunsivat voimavaransa ja varautuivat tulevaan suostumalla kasvuun, ajattelemattomat elivät kädestä suuhun ottamatta selvää omista voimistaan ja mahdollisuuksistaan.

Kukaan meistä ei tule maailmaan omasta päätöksestään eikä valitse olosuhteita joihin syntyy. Mutta se, miten elää tätä lahjaksi saatua elämää, on jossakin määrin meidän omassa vallassamme. Mihin käytämme lahjojamme, aikaamme, varojamme?

En tiedä, kumpi on ihmiselle vaikeampaa, löytää Jumala vai löytää itsensä. Monesti Jumalan löytäminen liitetään vain tuonpuoleisuuteen, ikään kuin meidät pelastettaisiin vain kuolemanjälkeiseen tilaan. Taivaaseen. Todellisuudessa tarvitsemme kipeästi sielumme pelastumista jo tässä tilassa ja ajassa, elämässä ennen kuolemaa.

Sielu, minun sieluni, on se todellinen minä, joka on syvällä ja haavoitettuna jossakin sisimmässäni, peittyneenä kaikkeen ulkonaiseen krääsäan, kiireeseen, hälyyn, touhukkuuteen ja sovinnaisuuteen. Se on se oikea minä, joka piilee geenieni, kasvatukseni ja roolieni uumenissa.

Onnettomuus on siinä, että moni uskoo enemmän itsestään luomaansa kuvaan kuin todelliseen minäänsä. Näin tehdessään ihminen on kirjaimellisesti hukannut sielunsa. Sielun pelastuminen on sitä, että itsensä kadottanut ihminen saa kosketuksen itseensä. Sieluton ihminen on vain kuori, josta elämä on paennut, ilman että hän itse tietää sitä.

Elämää voi paeta niin monella tavalla: Ihminen saattaa olla niin sulkeutunut ennakkoluuloihinsa ja pinttyneisiin asenteisiinsa, että kaikki uusi ja erilainen on kaikin keinoin torjuttava. Mikä tahansa muutos on uhka, joka vaarantaa turvallisiksi koetut ajatusmallit. On vaikeaa havaita ja myöntää omia luutuneita asenteitaan ja ennakkoluulojaan.

Ihminen voi elää menneisyyden vankina kantaen mielessään katkeruutta ja kaunaa, eikä kykene irrottautumaan kohdalleen osuneista vastoinkäymisistä, pettymyksistä ja loukkauksista. Anteeksiantamattomuus ruokkii katkeruutta ja myrkyttää mielen ja estää tehokkaasti elämästä nykyisyydessä.

Tai ihminen voi pantata elämänsä tulevaisuuteen, sitten kun elämään. Sitten kun on aikaa, sitten kun on rahaa, sitten kun lapset ovat isoja, sitten kun olen eläkkeellä. Samaan aikaan elämä kiiruhtaa ohi. *Sitten kun* elämää elänyt saattaa havahtua kovin myöhään tajuamaan: Kaikki nämä päivät, jotka tulivat ja menivät, enhän minä tajunnut että se oli elämä.

Elämän kadottaminen voi tapahtua siten, että toteuttaa jonkun toisen asettamia tavoitteita eikä omiaan. Toimin ja ajattelen niin kuin minun toivotaan toimivan ja ajattelevan. Lapsi joka ei ole saanut kasvaa itsenäiseksi, elää elämänsä toteuttaen vanhempiansa päämääriä.

Aikuinen, joka ei ole löytänyt omaa sieluaan, seuraa kyselemättä karismaattista mielipidejohtajaa ja saadakseen hyväksyntää kulkee kuuliaisesti tämän viitoittamaa tietä.

Tällainen karismaattinen johtaja on vaikkapa yleinen mielipide tai nykymedian hellimä tieteellisenä markkinoitu ateistinen maailmankatsomus. Arvioidaan kokonaisia uskontoja ja kulttuureita köykäisten ja hajanaisten mielikuvien perusteella. Tähän katsomukseen jämähtäneet arvioivat hyvin kriittisesti uskonnollista uskoa ja vaalivat sitkeästi omia ennakkoluulojaan. Aniharvalta löytyy älyllistä rehellisyyttä ja moraalista rohkeutta arvioida yhtä kriittisesti oman asenteensa perusteita.

Ihminen voi myös antautua markkinoiden, päihteiden tai viihteen vietäväksi. Elämän ja oman sielun hukkaamista tapahtuu niin paljon ja niin monella tavalla.

Yhteinen nimittäjä kaikelle edellä mainituille on oman elämän kokeminen tyhjäksi ja oman itsensä kohtaamisen pelko. Pelko kahlitsee ja tukahduttaa, se estää meitä löytämästä omat mahdollisuutemme ja lahjamme. Pelko estää meitä kasvamasta siihen ihmisyyteen jonka Jumala on itse kullekin tarkoittanut. Ei meitä kutsuta käpertymään pelkoon ja vaalimaan omaa taivasosuuttamme, meitä kutsutaan tarttumaan työhön niin että uskomme tuottaisi hedelmää. Mitä Paavali sanoikaan: Ainoa tärkeä on rakkautena vaikuttava usko.

Jumala on antanut ihmiselle runsaasti valtaa ja vapauksia jotta hän toimisi saamansa luottamuksen arvoisesti varjellen elämää ja luontoa yhteydessä Luojaansa. Ei meitä kutsuta oman vaelluksemme armottomaan tarkkailuun vaan työhön, niin että Jumalan valtakunta olisi totta ja tulisi todeksi tässä maailmassa. Meitä haastetaan sitoutumaan vapaaehtoiseen vaivannäköön, työskentelemään yhteiskunnan, yhteisöiden, perheiden ja yksilöiden elämän rakentamiseksi.

Jumalan valtakunnassa vallitsevat arvot kutsuvat meitä myötäelämiseen, ymmärtävään elämänhallintaan ja hyvän yhteisöllisyyden rakentamiseen. Jumala on sitoutunut lupauksiinsa. Hän odottaa että me teemme samoin. Kun me kompastelemme ja horjumme meille annetun tehtävän täyttämässä, hän lähettää meille auttajan, Jeesuksen Kristuksen, joka nostaa kantaa ja pelastaa.

Sillä ”Ei pelko eikä pakko tee sen tien kulkijaksi vaan sisäisesti vallatuksi tuleminen” .

Rakkaat seurakuntalaiset.

Olen nyt henkilökohtaisesti eräässä elämäni käännekohdista.. Aila Meriluodon sanoin: ”Olen polkuni päässä, tuhansistani erään,

ja niitä on täynnä maa.”

Seitsemän vuotta sitten aloitin työt täällä Imatralla Vuoksenniskan kirkkoalueen kappalaisena tutustuen seurakuntaan, työtovereihin, seurakuntalaisiin ja luottamushenkilöihin. Muistan elävästi, miten istuimme Postillassa ensimmäisessä alueneuvoston kokouksessa .

Välittömyytenne ja ystävällisyytenne rohkaisivat tarttumaan työhön luottavaisin mielin. Vaikka vuosien aikana on tapahtunut paljon muutoksia, jotakin tärkeää on säilynyt: vireä hengellinen elämä, kyky nähdä ja hyväksyä asioissa monia puolia, toinen toisensa kunnioittaminen ja arvostaminen.

Mennyt aika on ollut hyvää aikaa. Olen rakastanut työtä jota olen saanut tehdä. Tässä yhteydessä haluan kiittää teitä kaikkia yhteisestä ajasta ja yhteisestä polusta jota olemme patikoineet.

Kiitos teille luottamushenkilöt ja vapaaehtoistyötä tehneet aktiivisuudesta, esirukouksistanne, rohkaisusta, tuesta, kärsivällisyydestä ja avusta, kaikesta, mitä olen saanut oppia tänä aikana.

Kiitos esimiehelle, työtovereille, yhteistyökumppaneille, järjestöjen ja yhteisöjen edustajille erinomaisesti sujuneesta yhteistyöstä.

Kiitos omille rakkailleni, puolisololleni Raimolle, lapsilleni, miniöilleni ja lastenlapsilleni, kaikki te olette olleet tukenani, rohkaisseet ja rikastuttaneet elämäni pelkällä olemassaolollanne.

Ja kiitos teille, rakkaat seurakuntalaiset, jotka olette rukoilleet puolestani ja joiden elämässä olen saanut olla mukana ilossa ja surussa. Pidän Jumalan suurena lahjana, suorastaan etuoikeutena sitä, että olen saanut jakaa kanssanne ihmiselämän kipuja, ja kysellä ja etsiä vastauksia elämän tärkeimpiin kysymyksiin.

Uskon ja luotan siihen, että Jumala ilmaisee meille itseään, tahtoaan ja tarkoitustaan siinä määrin kun me kestämmme ottaa vastaan. Ja uskon, että kun yksi ovi sulkeutuu, toinen avautuu. Sen tähden saamme olla turvallisella mielellä.

Siunatkoon Hyvä Jumalamme teitä kaikkia ja täyttäköön sydämenne uskolla, toivolla ja rakkaudella. Aamen.

Credo